Valtuustoaloite kaupunginhallituksen erottamiseksi epäluottamuksen perusteella

KH 12.10.2026 § 319
522/00.01.01.03/2026

Seitsemän Kemijärven kaupunginvaltuutettua on jättänyt 14.9.2026 esityksen, että Kemijärven kaupunginvaltuusto asettaa tilapäisen valiokunnan kaupunginhallituksen erottamiseksi epäluottamuksen perusteella. Jätetty esitys on **liitteenä.**

Kuntalaki 34 §:
"Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Valtuusto voi erottaa valtuuston ja valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Valtuusto voi erottaa pormestarin ja apulaispormestarin kesken toimikauden, jos hän ei nauti valtuuston luottamusta. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen."

Kuntalaki 35 §:
"Kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Tilapäinen valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto."

Tasa-arvolain 4.2 § mukaan tilapäisen valiokunnan sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava sekä miehiä että naisia vähintään 40 %. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasapuolisuuteen ja pyrkiä siihen, että eri mielipidesuuntaukset saavat valiokunnassa edustuksensa.

KUNTALAKI – Tausta ja tulkinnat (Harjula, Prättälä 2023): Jos valtuutettujen aloite koskee kunnanhallituksen erottamista, kunnanhallituksen jäsenet ovat kunnanhallituksessa asian käsittelyssä esteellisiä. Kun valiokunnan asettaminenkin mnee valtuuston käsittelyyn kunnanhallituksen valmistelemana (93 §), tässä tilanteessa kunnanhallituksen on asiaa enemmälti käsittelemättä syytä saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaanko valiokunta valmistelemaan erottamista eli johtaako erottamisaloite jatkovalmisteluun. Valtuustossa valtuutettujen esteellisyysperusteet ovat lievemmät kuin kunnanhallituksessa. Jos erotettavat luottamushenkilöt ovat myös valtuutettuja, he eivät KHO:n päätöksen mukaan ole kuitenkaan esteellisiä käsittelemään erottamistaan valtuustossa (KHO 2998:19).

Valmistelija	Talous- ja kehittämisjohtaja, vs. hallintojohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236 Vt. kaupunginjohtaja Marjo Säärelä, 040 568 2130
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Säärelä Marjo Kemijärvi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus saattaa asiaa enemmälti käsittelemättä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti saattaa asiaa enemmälti käsittelemättä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.